

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΙΔΟΣ), που έχει ιδρύσει ο Σύνδεσμος ΑΕ και Επιχειρηματικότητας, διοργάνωσε στις 9 Μαρτίου 2023 εκδήλωση με θέμα: Η Ινδία στο διεθνές σύστημα και οι ελληνο-ινδικές σχέσεις, με ομιλητές τους κ.κ.: Ιωάννη Αλέξιο Ζέπο, Πρόσβη ε.τ. Πρώην Γενικό Γραμματέα ΥΠΕΞ, Πλάμεν Τόντσεφ, Επικεφαλής του Τμήματος Ασιατικών Σπουδών, ΙΔΟΣ, Βασίλειο Σκρόνια, Πρώην Πληρεξούσιο Υπουργό Α' (Γενικό Σύμβουλο ΟΕΥ), ΥΠΕΞ και Χρήστο Δήμα, Διευθύνοντα Σύμβουλο, Indi Holdings. Τη συζήτηση που επακολούθησε διεύθυνε ο κ. Αστέρης Χουλιάρης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Ο κ. Ζέπος τόνισε ότι η Ελλάδα δεν έχει ανακαλύψει την Ινδία. Παρά τον ολοένα και αυξανόμενο πληθυσμό της (1,4 δις), η ελληνική παρουσία σ' αυτήν τη χώρα διαχρονικά είναι ισχνή. Το μεν επίπεδο των πολιτικών της σχέσεων σήμερα είναι πολύ καλό, παρόλα αυτά δεν έχει δοθεί η απαραίτητη προσοχή στην οικονομική διάσταση της σχέσης αυτής. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η γενικότερη παρουσία της Ελλάδας στην Ασία είναι αδύναμη στο οικονομικό πεδίο. Ο κ. Ζέπος υπογράμμισε, επίσης, ότι υπάρχουν δεσμοί που συνδέουν τις δύο χώρες, όπως ο πολιτισμός. Για αυτό και οι Έλληνες πρέπει να ασχοληθούν περισσότερο με την ινδική αγορά. Ο σημερινός κόσμος δεν είναι πλέον ευρωκεντρικός και η μόνη χώρα στην Ασία, που μπορεί να αναπτύξει ισχυρές σχέσεις με την Δύση, εξαιτίας του δημοκρατικού της πολιτεύματος είναι η Ινδία. Επιπλέον, η Ελλάδα θα μπορούσε να αναπτύξει και στρατιωτικές σχέσεις, καθώς οι δύο χώρες διαθέτουν κοινό αμυντικό εξοπλισμό, όπως η κατοχή σύγχρονων πολεμικών αεροπλάνων Rafale. Η ανερχόμενη, πυρηνική πλέον Ινδία, θα πρέπει να θεωρείται σύμμαχος της Δύσης στην αντιμετώπιση της Κίνας. Συνεπώς, υπογράμμισε ο κ. Ζέπος, είναι καιρός η ελληνική πλευρά μετά από πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες να επιδιώξει καλύτερες διμερείς σχέσεις με μια τόσο σημαντική και υποσχόμενη χώρα.

Στη συνέχεια ο **κ. Σκρόνιας** αναφέρθηκε στην οικονομική πορεία της Ινδίας. Τόνισε ότι πρόκειται για μία χώρα που εκμεταλλεύτηκε το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και πέρασε από την απόλυτη φτώχεια στη γρήγορη ανάπτυξη. Ούσα μια ομοσπονδία και χωρισμένη σε ομόσπονδα κράτη που λειτουργούν με αρκετά μεγάλη αυτονομία, η χώρα θα μπορούσε και θα ήταν καλύτερο να ονομάζεται Ινδίες. Πρόκειται για την έβδομη μεγαλύτερη χώρα του κόσμου. Παράλληλα, η Ινδία χαρακτηρίζεται από πολλές αντιθέσεις, καθώς από τη μια είναι μέλος του G20 με πρωταγωνιστικό ρόλο στην τεχνολογία, ταυτόχρονα όμως διαθέτει και 500 εκατομμύρια πληθυσμό που ζει στα όρια της φτώχειας. Ωστόσο, στην Ινδία η αυξανόμενη μεσαία αστική τάξη είναι δυτικού τύπου με μεγάλη καταναλωτική δύναμη. Ιστορικά, η Ινδία πέρασε μια μεγάλη περίοδο πείνας, ούσα μια κλειστή κοινωνία και αγορά από το 1947 μέχρι το 1991, όταν και άρχισε η φιλελευθεροποίηση της οικονομίας της, με αποτέλεσμα να σημειωθεί ραγδαία ανάπτυξη. Σήμερα, η Ινδία είναι η 5^η μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στον κόσμο. Ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης φτάνει σε ποσοστό πάνω από το 8%. Το μεγαλύτερο μέρος του ΑΕΠ είναι οι υπηρεσίες, ακολουθεί η βιομηχανία και μετά η γεωργία. Οι εξαγωγές της Ινδίας φτάνουν τα 600 δις δολάρια, ενώ οι εισαγωγές της είναι 725 δις, με την

ελληνική, ωστόσο, παρουσία να είναι περιθωριακή. Πρόκειται, βέβαια, για μία δύσκολη αγορά με μεγάλο ανταγωνισμό. Ταυτόχρονα, όμως, προσφέρει πολλές δυνατότητες. Θα πρέπει, συνεπώς, η ελληνική πλευρά να σταματήσει να αγνοεί αυτήν την ανερχόμενη δύναμη.

Ο κ. Δήμας περιέγραψε το επιχειρηματικό μοντέλο με το οποίο πρέπει κάποιος να προσεγγίσει την Ινδική αγορά. Συγκεκριμένα, οι εταιρίες θα πρέπει να προσαρμοστούν στο ινδικό μοντέλο αγοράς. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες και δυνατότητες σε μια οικονομία που ολοένα και μεγεθύνεται, με υψηλό ποσοστό του πληθυσμού να αποτελείται από νέους και επιστήμονες. Πολλοί θεωρούν ότι η Ινδία είναι μια φτωχή χώρα αλλά δεν έχει γίνει κατανοητό ότι είναι μια χώρα με πληθυσμό 400 εκατομμυρίων μέσης καταναλωτικής αξίας. Σχεδόν ο μισός πληθυσμός της χώρας είναι ηλικίας κάτω των είκοσι πέντε ετών. Είναι σημαντικό, συνεπώς, υπογράμμισε ο κ. Δήμας, οι ελληνικές εταιρίες να επιδιώξουν να αυξήσουν την παρουσία τους στην Ινδία. Το ΑΕΠ της χώρας αναμένεται να αυξηθεί κατά 6% ετησίως τα επόμενα χρόνια, ποσοστό εντυπωσιακό και από τα υψηλότερα των αναδυομένων οικονομιών. Μέχρι το 2030 εκτιμάται, επίσης, ότι περίπου το 42% του πληθυσμού θα έχει αστικοποιηθεί, από το 31% που ήταν το 2011.

Για να επενδύσει κάποιος στην Ινδία, καλό θα είναι να μάθει πρώτα ορισμένα βασικά στοιχεία για τον πολιτισμό της χώρας, για τον τρόπο ζωής. Η δομή λόγου χάρη της κοινωνίας βασίζεται πολύ στην οικογένεια. Η ινδική κοινωνία έχει πολύ ισχυρά συστήματα πεποιθήσεων που βασίζονται στην οικογένεια και αυτές οι οικογενειακές σχέσεις επεκτείνονται και στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Συνεπώς, οι επαγγελματικές σχέσεις βασίζονται στις προσωπικές σχέσεις. Επίσης, είναι σημαντικό να γνωρίζει κάποιος την επιχειρηματική κουλτούρα της χώρας. Δυσκολεύονται λόγω χάρη να πουν όχι. Εάν δεν μπορούν να δεσμευτούν σε κάτι λένε «θα προσπαθήσω για το καλύτερο». Στην πραγματικότητα, αυτό σημαίνει όχι. Θα πρέπει, επίσης, να τονιστεί ότι στην Ινδία όλα είναι διαπραγματεύσιμα. Από το ταξί μέχρι την επιχειρηματική συμφωνία, οι Ινδοί διαπραγματεύονται συνεχώς και αυτό είναι κάτι που το περιμένουν. Η διείσδυση στην αγορά και η έναρξη μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα απαιτεί έναν εντόπιο κατάλληλο συνεργάτη, η εύρεση του οποίου απαιτεί αρκετό χρόνο.

Συνοψίζοντας, **ο κ. Τόντσεφ** επισήμανε την πολιτική βία που επικρατεί στην Ινδία, καθώς έχουν συμβεί πολλές δολοφονίες ηγετών, ενώ διακριτές είναι και οι συγκρούσεις μέσα στην κοινωνία. Το γεγονός αυτό γίνεται κατανοητό αν σκεφτεί κανείς ότι μέσα στην χώρα υπάρχει μεγάλη ποικιλομορφία, καθώς συνυπάρχουν πολύ διαφορετικοί λαοί. Πράγματι, πρόκειται για τη μεγαλύτερη δημοκρατία του κόσμου, ωστόσο είναι μια δημοκρατία εξ ανάγκης, καθώς είναι το μόνο πολίτευμα που δίνει τη δυνατότητα να συνυπάρχουν τόσοι πολλοί λαοί. Επιπρόσθετα, η Ινδία, παρά τις αντιθέσεις, διαθέτει ένα πολύ καλό και αποτελεσματικό εκλογικό σύστημα. Παράλληλα, η Ινδία παρουσιάζεται ως μια εναλλακτική του παγκόσμιου εργοστασίου που ονομάζεται Κίνα. Στην εξωτερική πολιτική, η Ινδία παραδοσιακά είχε καλές σχέσεις με την Ρωσία, καθώς στο πρόσωπο της Μόσχας έβλεπε ένα αντίβαρο

έναντι της Κίνας. Επιπλέον, στις στρατιωτικές δαπάνες, η Ινδία προβαίνει στις μεγαλύτερες επενδύσεις στον κόσμο, κάτι που φαίνεται λογικό, καθώς στη χώρα επικρατεί το δόγμα της στρατηγικής περικύκλωσης από τους γείτονές της. Τέλος, η Ινδία μπορεί να αποτελέσει και έναν σύμμαχο της Ελλάδας, καθώς πρόκειται για μία χώρα που υποστηρίζει το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, σε αντίθεση με την Κίνα.